

standigere Praksis i saa Henseende. Der vil derfor næppe være saa stor Fare for, at vi atter skulle komme til saa store Kassebeholdninger som for en halv Snes Aar tilbage.

Det, som imidlertid er Hovedsagen ved det foreliggende Statsregnskab, er jo dog det, at de løbende Indtægter, som ere opførte paa §§ 2—8, have vist sig at overstige de løbende Udgifter paa §§ 11—26 med over 8 Millioner Kroner. Her rejser sig saa det Spørgsmaal, som den erede sidste Valer (Bojsen) var inde paa, hvorledes Udgifterne til Jærnbaneanlæg skulle opføres og beregnes. Han holdt sig derved til den almindelige Beregningsmaade, at de skulle betragtes for Halvdelen som en virkelig Udgift og for Halvdelen som en Formueerhvervelse. Jeg tror nu, det vilde være meget ønskeligt, om man her kom til noget større Klarhed over de virkelige Forhold, end vore Finanslove og Statsregnskaber paa dette Punkt føre til. Jeg har tidligere udtalt mig om dette Punkt og maa vedblivende være af den Formening, at § 27 aldrig har givet et virkelig korrekt Billede af Forholdet, og at den truer med mindre og mindre at give det. Det er jo dog meget tvivlsomt, om de Udgifter, som nu opføres til Anlæg af Privatbaner, hvortil Staten giver Tilskud, og som oppejes af tilsvarende Indtægter gennem Jærnbanelaan, virkelig kunne betragtes som en Formueerhvervelse for Staten. Jeg tilstaar, at jeg har den Opfattelse, at det for saa vidt vil blive en ret uproduktiv Formue for Statens Bedkommende. Jeg taler slet ikke om den produktive Virkning, som selve Anlægene kunne faa, men for Statskassen betragter jeg det rigtignok som uproduktive Udgifter. Jeg tror ikke, vi i en overfluelig Tid kunne paaregne nogen Indtægt af den Kapital, som nedlægges deri, og om man derfor vedblivende skal opføre den paa § 27 under den Titel, denne Paragraf har, anser jeg for tvivlsomt. Jeg indrømmer, at den Omstændighed, at den paa Indtægtsfiden dækkes ved tilsvarende Laan, gør en Postering her vanskelig. Derimod er jeg ikke i Tvivl om, at en meget stor Del af, hvad der opføres paa § 27 II. — Udgifter til offentlige Arbejder til Fremme af den almindelige Samfærdsel — aldeles ikke bør opføres som Formueerhvervelse, og jeg tror, det vilde være rigtigt, om man særlig for Jærnbanernes Bedkommende i saa Henseende noget mere fulgte en lignende Praksis, som et privat Aktieselskab vilde følge, og som ganske vist det sjællandske Jærnbaneselskab i sin Tid fulgte. Der opføres her en Mængde Udgifter, som i Virkeligheden burde afholdes af de løbende Indtægter, i alt Fald delvis,

og som paa ingen Maade fortjene at blive henregneede til det Anlæg, der skal forrentes. Jeg skal kun henpege paa, at de store Udgifter til Forøgelse af Driftsmateriellet jo i hvert Fald kun delvis ere en virkelig Forøgelse, idet de delvis ere en Erstatning af det Materiel, der maa kasseres. Dette sidste fradrages nu med det Minimumsbeløb, som indvindes ved Salget af disse ubrugelige Lokomotiver og Vogne, og saa opføres hele Udgiften til det ny Driftsmateriel som Udvikelse af Anlægskapitalen. Jeg tror ikke, noget privat Selskab vilde følge en saadan Beregningsmaade. Jeg kan heller ikke se, at det, naar man for 520,000 Kr. anskaffer et nyt Dampskib til Kieler-Farten for derved at stille et af de eksisterende Skibe ud af Drift, saa er en Forøgelse af Formuen, der herved finder Sted; jeg tror, at i alt Fald maa det kasserede Skib fradrages med hele det nominelle Beløb, hvormed det er bogført. Man kunde synes, at dette Spørgsmaal er af overvejende formel Natur, men det har virkelig ogsaa reel Betydning, fordi det Spørgsmaal Aar efter Aar stiller sig frem ved Opgørelsen af vor finansielle Status, hvor meget der virkelig kan siges at være Overstud, og hvor meget der kan betragtes som Fremgang i Status, og det er derfor af stor Betydning, at vi her naa til større Klarhed. Endnu skal jeg herved kun nævne, at det ligeledes er klart, at Udgifterne til ny Telegraf- og Telefonanlæg, som ligeledes opføres paa § 27 med ikke ganske smaa Beløb, i Virkeligheden ikke er Formueerhvervelse, saa længe Forholdet er det, at Telegrafanlæg giver Understud. — Jeg vil tillade mig at opfordre den højtærede Indenrigsminister til at tage dette under omhyggelig Overvejelse. Jeg tror ikke, det har saa ringe reel Betydning med Hensyn til hele Opfattelsen af vor finansielle Status, om man kommer til en i alt Fald mere rigtig Postering paa dette Punkt, end man gennem en Række af Aar har haft.

Naar vi derfor nu spørge: Hvilket Overstud udviser Finanslovsforslaget? Saa kan dette opgøres paa forskellig Maade. Det beror saa overordentlig meget paa, hvilken Værdi man vil tillægge de Udgifter, jeg nu har berørt. Det, der er det givne og sikre, er jo, at der er et Overstud af over 1½ Million, 1,648,000 Kr., men hvad jeg lægger langt mere Vægt paa, er, at ogsaa her de løbende Indtægter paa §§ 2—8 overstige de løbende Udgifter paa §§ 11—26 med over 8 Millioner Kroner, og at selv om man medregner de paa § 27 II. A.—D. opførte Udgifter, bliver der dog et Overstud af godt et Par Millioner Kroner.